

บทที่
6

เศษส่วน

เรียนจบบทนี้แล้ว นักเรียนสามารถ

- บอกเศษส่วนที่แสดงปริมาณของสิ่งต่าง ๆ และแสดงสิ่งต่าง ๆ ตามเศษส่วนที่กำหนด โดยที่ตัวเศษน้อยกว่าหรือเท่ากับตัวส่วน
- อ่านและเขียนเศษส่วนแสดงปริมาณของสิ่งต่าง ๆ โดยที่ตัวเศษน้อยกว่าหรือเท่ากับตัวส่วน
- เปรียบเทียบเศษส่วนที่ตัวส่วนเท่ากัน โดยที่ตัวเศษน้อยกว่าหรือเท่ากับตัวส่วน
- เปรียบเทียบเศษส่วนที่ตัวเศษเท่ากัน โดยที่ตัวเศษน้อยกว่าหรือเท่ากับตัวส่วน
- หาผลบวกของเศษส่วนที่ตัวส่วนเท่ากัน โดยที่ผลบวกไม่เกิน 1
- หาผลลบของเศษส่วนที่ตัวส่วนเท่ากัน
- แสดงวิธีหาคำตอบของโจทย์ปัญหาการบวกเศษส่วนที่ตัวส่วนเท่ากันและผลบวกไม่เกิน 1
- แสดงวิธีหาคำตอบของโจทย์ปัญหาการลบเศษส่วนที่ตัวส่วนเท่ากัน

สื่อเพิ่มเติม

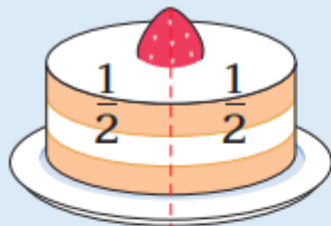

6.1

การอ่านและการเขียนเศษส่วน

เค้ก 1 ก้อน

แบ่งเค้ก 1 ก้อน เป็น 2 ชิ้น เท่า ๆ กัน

เค้กแต่ละชิ้นเป็น 1 ใน 2 ของเค้ก 1 ก้อน

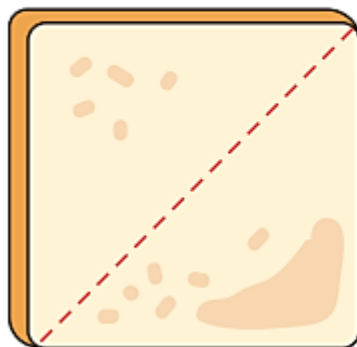
เขียนเศษส่วนแสดงจำนวนของเค้กแต่ละชิ้นเป็น $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ อ่านว่า เศษหนึ่งส่วนสอง

1 เป็น ตัวเศษ

2 เป็น ตัวส่วน

6.1 การอ่านและการเขียนเศษส่วน

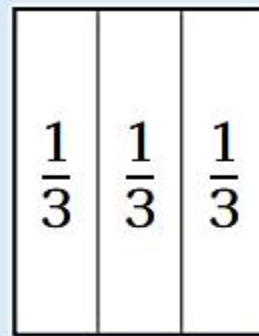
ขนมปัง 1 แผ่น แบ่งเป็น 2 ชิ้น เท่า ๆ กัน
เขียนเศษส่วนแสดงจำนวนของขนมปังแต่ละชิ้น
ได้อย่างไร อ่านว่าอย่างไร

6.1 การอ่านและการเขียนเศษส่วน

รูปสี่เหลี่ยม 1 รูป

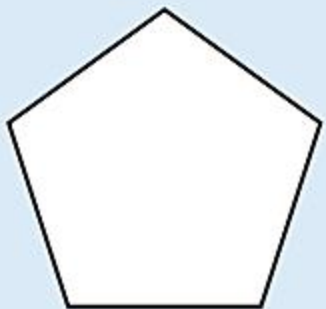
แบ่งรูปสี่เหลี่ยม 1 รูป เป็น 3 ส่วน เท่า ๆ กัน
แต่ละส่วนเป็น 1 ใน 3 ของรูปสี่เหลี่ยม 1 รูป
เขียนเศษส่วนแสดงจำนวนของแต่ละส่วนเป็น $\frac{1}{3}$

$\frac{1}{3}$ อ่านว่า เศษหนึ่งส่วนสาม   1 เป็น ตัวเศษ   3 เป็น ตัวส่วน

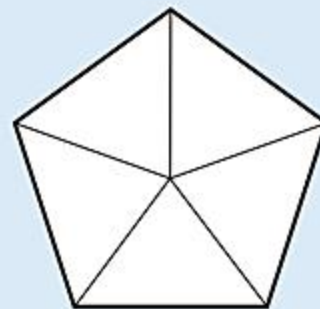

6.1

การอ่านและการเขียนเศษส่วน

รูปห้าเหลี่ยม 1 รูป

แบ่งรูปห้าเหลี่ยม 1 รูป เป็น 5 ส่วน เท่า ๆ กัน
แต่ละส่วนเป็น 1 ใน 5 ของรูปห้าเหลี่ยม 1 รูป
เขียนเศษส่วนแสดงจำนวนของแต่ละส่วนเป็น $\frac{1}{5}$

$\frac{1}{5}$

อ่านว่า เศษหนึ่งส่วนห้า

1 เป็น ตัวเศษ

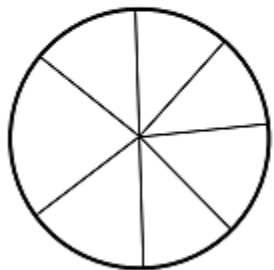
5 เป็น ตัวส่วน

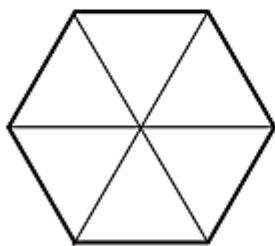
6.1 การอ่านและการเขียนเศษส่วน

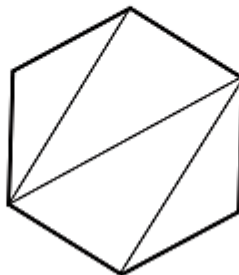
รูปใดที่แบ่งเป็นส่วนเท่า ๆ กัน ให้เขียนเศษส่วนแสดงจำนวนของแต่ละส่วน พร้อมทั้งบอกตัวเศษและตัวส่วน

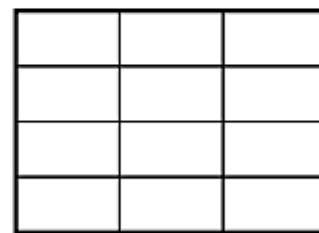
รูป 1

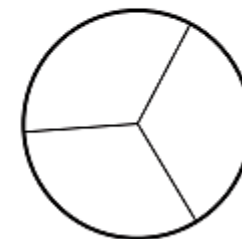
รูป 2

รูป 3

รูป 4

รูป 5

6.1 การอ่านและการเขียนเศษส่วน

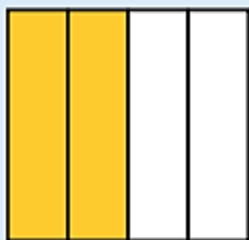

รูปสี่เหลี่ยม 1 รูป แบ่งเป็น 4 ส่วน เท่า ๆ กัน

ระบายสี 1 ส่วนใน 4 ส่วน

เขียนเศษส่วนแสดงจำนวนของส่วนที่ระบายสีเป็น $\frac{1}{4}$

$\frac{1}{4}$ อ่านว่า เศษหนึ่งส่วนสี่   1 เป็น ตัวเศษ   4 เป็น ตัวส่วน

รูปสี่เหลี่ยม 1 รูป แบ่งเป็น 4 ส่วน เท่า ๆ กัน

ระบายสี 2 ส่วนใน 4 ส่วน

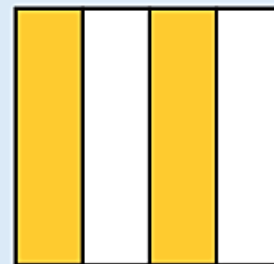
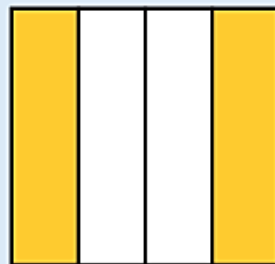
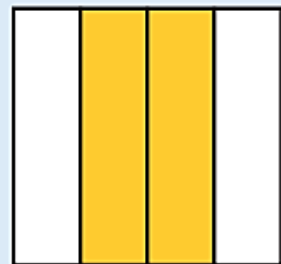
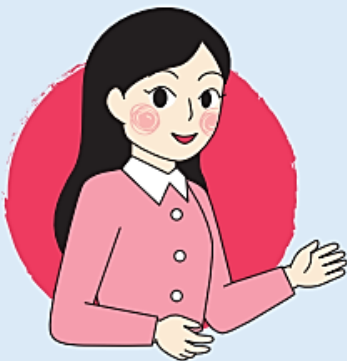
เขียนเศษส่วนแสดงจำนวนของส่วนที่ระบายสีเป็น $\frac{2}{4}$

$\frac{2}{4}$ อ่านว่า เศษสองส่วนสี่   2 เป็น ตัวเศษ   4 เป็น ตัวส่วน

6.1

การอ่านและการเขียนเศษส่วน

เขียนเศษส่วนแสดงจำนวนของส่วนที่ระบายสีแต่ละรูปได้อย่างไร เพราะอะไร

$$\frac{2}{4}$$

เพราะแต่ละรูประบายสี 2 ส่วนจาก 4 ส่วน เท่า ๆ กัน

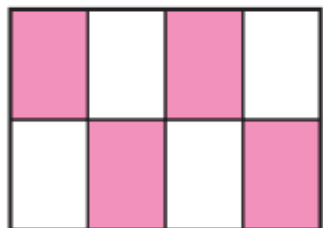
6.1 การอ่านและการเขียนเศษส่วน

บอกเศษส่วนแสดงจำนวนของส่วนที่ระบายสี

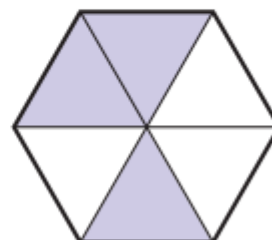
รูป 1

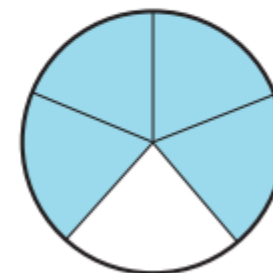
รูป 2

รูป 3

รูป 4

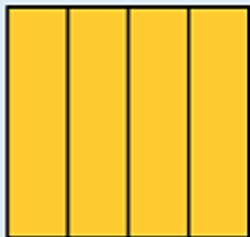

รูป 5

6.1

การอ่านและการเขียนเศษส่วน

เขียนเศษส่วนแสดงจำนวนของส่วนที่ระบายสี
และอ่านเศษส่วนที่เขียน

รูปสี่เหลี่ยม 1 รูป แบ่งเป็น 4 ส่วน เท่า ๆ กัน ระบายสี 4 ส่วนใน 4 ส่วน
เขียนเศษส่วนแสดงจำนวนของส่วนที่ระบายสีเป็น $\frac{4}{4}$
 $\frac{4}{4}$ อ่านว่า เศษสี่ส่วนสี่ 4 เป็น ตัวเศษ 4 เป็น ตัวส่วน

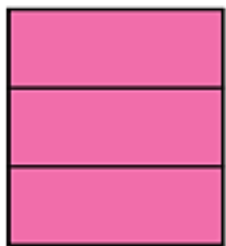
ระบายสี 6 ส่วนใน 6 ส่วน หมายถึง ระบายสีเต็มรูป 1 รูป
ดังนั้น $\frac{6}{6}$ เท่ากับ 1

6.1 การอ่านและการเขียนเศษส่วน

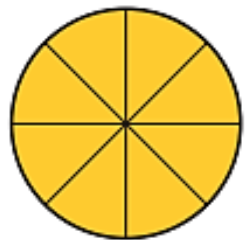
เขียนเศษส่วนแสดงส่วนที่ระบายสีของแต่ละรูป และบอกว่าเศษส่วนใดเท่ากับ 1

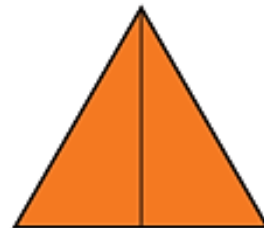
รูป 1

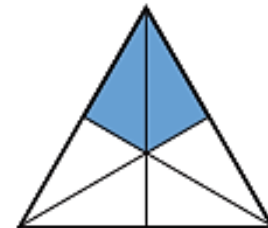
รูป 2

รูป 3

รูป 4

รูป 5

6.2

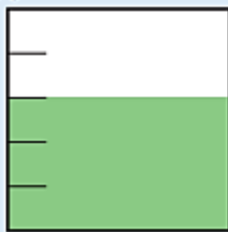
การเปรียบเทียบและเรียงลำดับ
เศษส่วนที่ตัวส่วนเท่ากัน

โหลแก้วความจุ 1 ลิตร มีน้ำผลไม้บรรจุอยู่ดังนี้

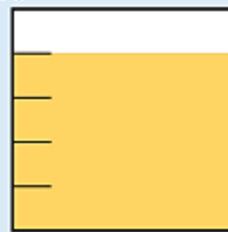
1 ลิตร

น้ำส้ม $\frac{2}{5}$ ลิตร

1 ลิตร

น้ำฝรั่ง $\frac{3}{5}$ ลิตร

1 ลิตร

น้ำสับปะรด $\frac{4}{5}$ ลิตร

สังเกต โหลแก้วทุกใบมีรูปร่างและขนาดเดียวกัน แต่ละใบมีความจุ
1 ลิตร และแบ่งเป็น 5 ส่วน เท่า ๆ กัน

พิจารณาระดับน้ำผลไม้ในโหลแก้ว น้ำส้ม $\frac{2}{5}$ ลิตร มีปริมาณ น้อยกว่า น้ำฝรั่ง $\frac{3}{5}$ ลิตร
หรือ น้ำฝรั่ง $\frac{3}{5}$ ลิตร มีปริมาณ มากกว่า น้ำส้ม $\frac{2}{5}$ ลิตร

6.2

การเปรียบเทียบและเรียงลำดับ
เศษส่วนที่ตัวส่วนเท่ากัน

ตอบคำถาม

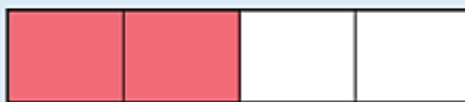
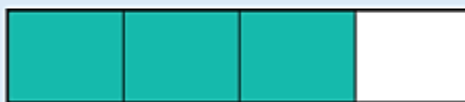
- 1 น้ำสับปะรด $\frac{4}{5}$ ลิตร มีปริมาณมากกว่าหรือน้อยกว่าน้ำฝรั่ง $\frac{3}{5}$ ลิตร
- 2 $\frac{4}{5}$ มากกว่าหรือน้อยกว่า $\frac{3}{5}$

6.2

การเปรียบเทียบและเรียงลำดับ
เศษส่วนที่ตัวส่วนเท่ากัน

เปรียบเทียบ $\frac{2}{4}$ กับ $\frac{3}{4}$

 $\frac{2}{4}$

 $\frac{3}{4}$

$\frac{2}{4}$ น้อยกว่า $\frac{3}{4}$ เขียนแทนด้วย $\frac{2}{4} < \frac{3}{4}$

หรือ $\frac{3}{4}$ มากกว่า $\frac{2}{4}$ เขียนแทนด้วย $\frac{3}{4} > \frac{2}{4}$

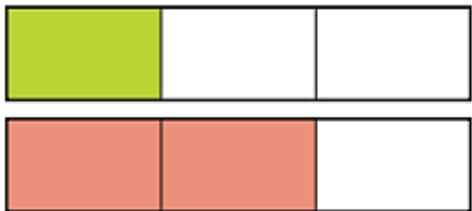

6.2

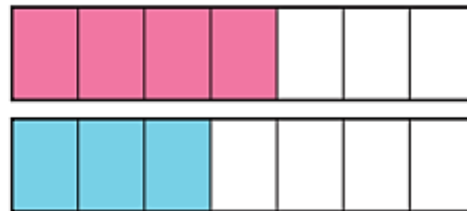
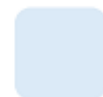
การเปรียบเทียบและเรียงลำดับ
เศษส่วนที่ตัวส่วนเท่ากัน

เติมเครื่องหมาย > หรือ <

1

 $\frac{1}{3}$ $\frac{2}{3}$

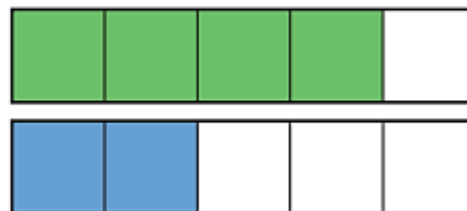
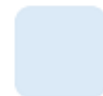
2

 $\frac{4}{7}$ $\frac{3}{7}$

3

 $\frac{6}{9}$ $\frac{7}{9}$

4

 $\frac{4}{5}$ $\frac{2}{5}$

6.2

การเปรียบเทียบและเรียงลำดับ
เศษส่วนที่ตัวส่วนเท่ากัน

เปรียบเทียบ $\frac{8}{10}$ กับ $\frac{4}{10}$

เนื่องจากเศษส่วนทั้งสองจำนวนมีตัวส่วนเท่ากันคือ 10

พิจารณาตัวเศษ $8 > 4$

ดังนั้น $\frac{8}{10} > \frac{4}{10}$

การเปรียบเทียบเศษส่วนที่ตัวส่วนเท่ากัน
ให้ดูที่ตัวเศษ ถ้าตัวเศษของเศษส่วนใดมากกว่า
เศษส่วนนั้นจะมากกว่า

เติมเครื่องหมาย $>$ หรือ $<$

1 $\frac{1}{2}$ $\frac{2}{2}$

2 $\frac{3}{4}$ $\frac{1}{4}$

3 $\frac{6}{7}$ $\frac{5}{7}$

4 $\frac{4}{9}$ $\frac{8}{9}$

6.2

การเปรียบเทียบและเรียงลำดับ
เศษส่วนที่ตัวส่วนเท่ากัน

เติมตัวเลขแสดงจำนวน

$$\frac{4}{7} > \frac{\square}{7}$$

เศษส่วนที่ตัวส่วนเป็น 7 และน้อยกว่า $\frac{4}{7}$ ตัวเศษต้องน้อยกว่า 4ซึ่งได้แก่ $\frac{3}{7}$ หรือ $\frac{2}{7}$ หรือ $\frac{1}{7}$ ดังนั้น เติม 3 หรือ 2 หรือ 1 ใน

มีหลายคำตอบ ให้ตอบเพียงคำตอบเดียว

เติมตัวเลขแสดงจำนวน

$$1 \quad \frac{2}{6} > \frac{\square}{6}$$

$$2 \quad \frac{\square}{9} < \frac{6}{9}$$

6.2

การเปรียบเทียบและเรียงลำดับ
เศษส่วนที่ตัวส่วนเท่ากัน

เรียงลำดับ $\frac{3}{7}$ $\frac{6}{7}$ $\frac{1}{7}$ $\frac{5}{7}$ จากน้อยไปมาก

เนื่องจากเศษส่วนทุกจำนวน ตัวส่วนเป็น 7 เท่ากัน

จึงเรียงลำดับเศษส่วนจากเศษส่วนที่ตัวเศษน้อยไปมาก

จะได้ $\frac{1}{7}$ $\frac{3}{7}$ $\frac{5}{7}$ $\frac{6}{7}$

6.2

การเปรียบเทียบและเรียงลำดับ
เศษส่วนที่ตัวส่วนเท่ากัน

1 เรียงลำดับเศษส่วนจากมากไปน้อย

1) $\frac{1}{4}$ $\frac{4}{4}$ $\frac{2}{4}$

2) $\frac{5}{12}$ $\frac{2}{12}$ $\frac{4}{12}$

3) $\frac{7}{10}$ $\frac{2}{10}$ $\frac{10}{10}$ $\frac{8}{10}$ $\frac{4}{10}$

2 เรียงลำดับเศษส่วนจากน้อยไปมาก

1) $\frac{5}{5}$ $\frac{2}{5}$ $\frac{4}{5}$

2) $\frac{7}{8}$ $\frac{3}{8}$ $\frac{6}{8}$ $\frac{8}{8}$

3) $\frac{2}{9}$ $\frac{8}{9}$ $\frac{4}{9}$ $\frac{7}{9}$ $\frac{1}{9}$

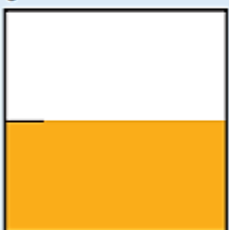

6.3

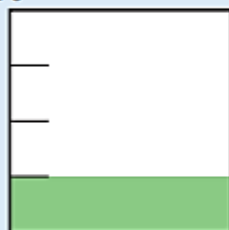
การเปรียบเทียบและเรียงลำดับ
เศษส่วนที่ตัวเศษเท่ากัน

ขวดโหล 3 ใบ แต่ละใบมีความจุ 1 ลิตร ใบแรกแบ่งเป็น 2 ส่วนเท่า ๆ กัน
ใบที่ 2 แบ่งเป็น 4 ส่วนเท่า ๆ กัน ใบที่ 3 แบ่งเป็น 5 ส่วนเท่า ๆ กัน แล้วใส่น้ำผลไม้ ดังนี้

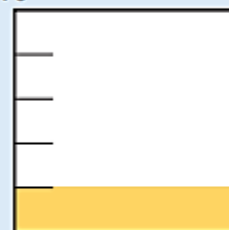
1 ลิตร

น้ำส้ม $\frac{1}{2}$ ลิตร

1 ลิตร

น้ำฝรั่ง $\frac{1}{4}$ ลิตร

1 ลิตร

น้ำสับปะรด $\frac{1}{5}$ ลิตร

พิจารณาระดับน้ำผลไม้ในโหลแก้ว น้ำส้ม $\frac{1}{2}$ ลิตร มีปริมาตร มากกว่า น้ำฝรั่ง $\frac{1}{4}$ ลิตร
หรือ น้ำฝรั่ง $\frac{1}{4}$ ลิตร มีปริมาตร น้อยกว่า น้ำส้ม $\frac{1}{2}$ ลิตร

6.3

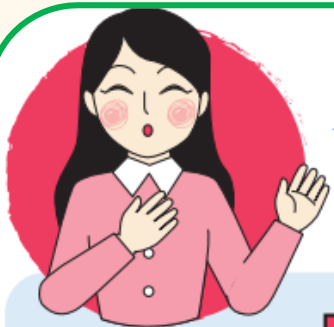
การเปรียบเทียบและเรียงลำดับ
เศษส่วนที่ตัวเศษเท่ากัน

ตอบคำถาม

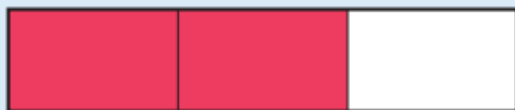
- 1 น้ำส้ม ๑ ลิตร มีปริมาณมากกว่าหรือน้อยกว่าน้ำส้ม $\frac{1}{2}$ ลิตร
- 2 $\frac{1}{5}$ มากกว่าหรือน้อยกว่า $\frac{1}{2}$

6.3

การเปรียบเทียบและเรียงลำดับ
เศษส่วนที่ตัวเศษเท่ากัน

เปรียบเทียบ $\frac{2}{3}$ กับ $\frac{2}{5}$

 $\frac{2}{3}$

 $\frac{2}{5}$

$\frac{2}{3}$ มากกว่า $\frac{2}{5}$ เขียนแทนด้วย $\frac{2}{3} > \frac{2}{5}$

หรือ $\frac{2}{5}$ น้อยกว่า $\frac{2}{3}$ เขียนแทนด้วย $\frac{2}{5} < \frac{2}{3}$

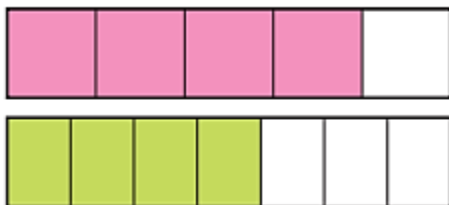

6.3

การเปรียบเทียบและเรียงลำดับ
เศษส่วนที่ตัวเศษเท่ากัน

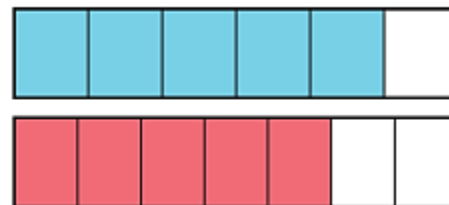
เติมเครื่องหมาย > หรือ <

1

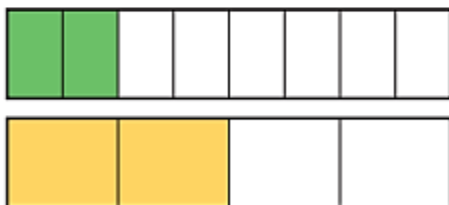
$$\frac{4}{5} \quad \square \quad \frac{4}{7}$$

2

$$\frac{5}{6} \quad \square \quad \frac{5}{7}$$

3

$$\frac{2}{8} \quad \square \quad \frac{2}{4}$$

4

$$\frac{3}{6} \quad \square \quad \frac{3}{5}$$

6.3

การเปรียบเทียบและเรียงลำดับ
เศษส่วนที่ตัวเศษเท่ากัน

เปรียบเทียบ $\frac{4}{8}$ กับ $\frac{4}{5}$

เนื่องจากเศษส่วนทั้งสองจำนวนมีตัวเศษเท่ากันคือ 4

พิจารณาตัวส่วน $8 > 5$

ดังนั้น $\frac{4}{8} < \frac{4}{5}$

การเปรียบเทียบเศษส่วนที่ตัวเศษเท่ากัน
ให้ดูที่ตัวส่วน ถ้าตัวส่วนของเศษส่วนใด
มากกว่าเศษส่วนนั้นจะน้อยกว่า

เติมเครื่องหมาย $>$ หรือ $<$

1

 $\frac{5}{8}$ $\frac{5}{5}$

2

 $\frac{1}{6}$ $\frac{1}{7}$

3

 $\frac{3}{7}$ $\frac{3}{4}$

4

 $\frac{9}{12}$ $\frac{9}{9}$

5

 $\frac{7}{12}$ $\frac{7}{15}$

6

 $\frac{4}{10}$ $\frac{4}{11}$

6.3

การเปรียบเทียบและเรียงลำดับ
เศษส่วนที่ตัวเศษเท่ากัน

เติมตัวเลขแสดงจำนวน

$$\frac{7}{9} > \frac{7}{\square}$$

เศษส่วนที่ตัวเศษเป็น 7 และน้อยกว่า $\frac{7}{9}$ ตัวส่วนต้องมากกว่า 9

เช่น $\frac{7}{10}$ $\frac{7}{11}$ $\frac{7}{12}$

ดังนั้น ตัวเลขที่เติมใน $\square$ เช่น 10 11 12

มีหลายคำตอบ ให้ตอบเพียงคำตอบเดียว

เติมตัวเลขแสดงจำนวน

$$1 \quad \frac{5}{\square} > \frac{5}{9}$$

$$2 \quad \frac{4}{\square} < \frac{4}{8}$$

6.3

การเปรียบเทียบและเรียงลำดับ
เศษส่วนที่ตัวเศษเท่ากัน

1 เรียงลำดับเศษส่วนจากมากไปน้อย

1) $\frac{4}{5}$ $\frac{4}{9}$ $\frac{4}{7}$

2) $\frac{12}{15}$ $\frac{12}{20}$ $\frac{12}{12}$

3) $\frac{10}{14}$ $\frac{10}{12}$ $\frac{10}{10}$ $\frac{10}{20}$ $\frac{10}{13}$

2 เรียงลำดับเศษส่วนจากน้อยไปมาก

1) $\frac{5}{8}$ $\frac{5}{10}$ $\frac{5}{5}$

2) $\frac{8}{9}$ $\frac{8}{20}$ $\frac{8}{15}$ $\frac{8}{30}$

3) $\frac{9}{9}$ $\frac{9}{12}$ $\frac{9}{18}$ $\frac{9}{14}$ $\frac{9}{17}$

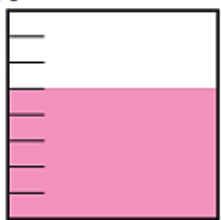

6.4 การบวกเศษส่วนที่มีตัวส่วนเท่ากัน

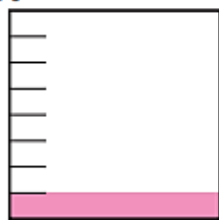

เหยือกใบหนึ่งมีนมเย็น $\frac{5}{8}$ ลิตร เหยือกอีกใบหนึ่งมีนมเย็น $\frac{1}{8}$ ลิตร
นำมาเทรวมกันได้นมเย็นทั้งหมดกี่ลิตร

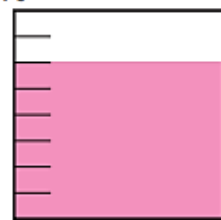
1 ลิตร

นมเย็น $\frac{5}{8}$ ลิตร

1 ลิตร

นมเย็น $\frac{1}{8}$ ลิตร

1 ลิตร

นมเย็น $\frac{6}{8}$ ลิตร

สังเกต $\frac{5}{8} + \frac{1}{8} = \frac{6}{8}$

ได้นมเย็น $\frac{6}{8}$ ลิตร

6.4 การบวกเศษส่วนที่มีตัวส่วนเท่ากัน

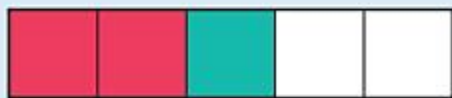
เทน้ำทั้งหมดจากขวดโหล 2 ใบนี้ ลงในขวดโหลใบใหม่
ที่มีขนาดเท่ากับขวดโหลสองใบแรกน้ำจะล้นขวดโหลหรือไม่ เพราะเหตุใด

6.4 การบวกเศษส่วนที่มีตัวส่วนเท่ากัน

หาผลบวกของ $\frac{2}{5}$ กับ $\frac{1}{5}$

ส่วนที่ระบายสีแดง $\frac{2}{5}$ และส่วนที่ระบายสีเขียว $\frac{1}{5}$

รวมส่วนที่ระบายสีทั้งหมด $\frac{3}{5}$

$$\text{ดังนั้น } \frac{2}{5} + \frac{1}{5} = \frac{3}{5}$$

6.4 การบวกเศษส่วนที่มีตัวส่วนเท่ากัน

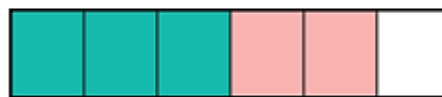

หาผลบวก

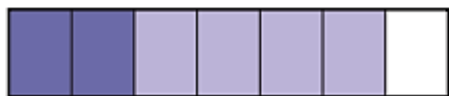
$$1 \quad \frac{2}{5} + \frac{2}{5} = \square$$

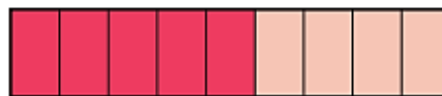
$$2 \quad \frac{3}{6} + \frac{2}{6} = \square$$

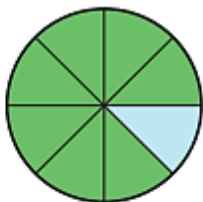
$$3 \quad \frac{2}{7} + \frac{4}{7} = \square$$

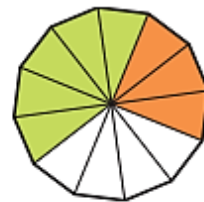
$$4 \quad \frac{5}{9} + \frac{4}{9} = \square \text{ หรือ } \square$$

$$5 \quad \frac{7}{8} + \frac{1}{8} = \square \text{ หรือ } \square$$

$$6 \quad \frac{3}{12} + \frac{5}{12} = \square$$

6.4 การบวกเศษส่วนที่มีตัวส่วนเท่ากัน

$$\frac{3}{8} + \frac{4}{8} = \square$$

$$\frac{3}{8} + \frac{4}{8} = \frac{3+4}{8}$$

$$= \frac{7}{8}$$

ดังนั้น $\frac{3}{8} + \frac{4}{8} = \frac{7}{8}$

ตัวเศษบวกกับตัวเศษ
ตัวส่วนคงเดิม

6.4 การบวกเศษส่วนที่มีตัวส่วนเท่ากัน

หาผลบวก

1 $\frac{1}{5} + \frac{3}{5} = \square$

2 $\frac{2}{6} + \frac{1}{6} = \square$

3 $\frac{1}{3} + \frac{1}{3} = \square$

4 $\frac{3}{7} + \frac{2}{7} = \square$

5 $\frac{4}{9} + \frac{2}{9} = \square$

6 $\frac{3}{10} + \frac{5}{10} = \square$

7 $\frac{2}{4} + \frac{1}{4} = \square$

8 $\frac{7}{15} + \frac{6}{15} = \square$

9 $\frac{5}{11} + \frac{6}{11} = \square$ หรือ $\square$

10 $\frac{5}{12} + \frac{7}{12} = \square$ หรือ $\square$

6.5 การลบเศษส่วนที่มีตัวส่วนเท่ากัน

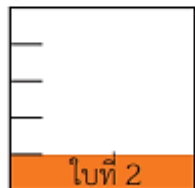

โถใบที่ 1 มีน้ำส้ม $\frac{4}{5}$ ลิตร เทน้ำส้ม $\frac{1}{5}$ ลิตร จากโถใบที่ 1 ลงในโถใบที่ 2 เหลือน้ำส้มในโถใบที่ 1 กี่ลิตร

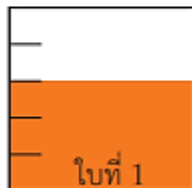
1 ลิตร

น้ำส้ม $\frac{4}{5}$ ลิตร

1 ลิตร

น้ำส้ม $\frac{1}{5}$ ลิตร

1 ลิตร

น้ำส้ม $\frac{3}{5}$ ลิตร

เหลือน้ำส้มในโถใบที่ 1 $\frac{3}{5}$ ลิตร

สังเกต $\frac{4}{5} - \frac{1}{5} = \frac{3}{5}$

6.5 การลบเศษส่วนที่มีตัวส่วนเท่ากัน

ตอบคำถาม

โถใบที่ 1 มีน้ำส้ม $\frac{4}{5}$ ลิตร เทน้ำส้ม $\frac{3}{5}$ ลิตร จากโถใบที่ 1 ลงในโถใบที่ 2
เหลือน้ำส้มในโถใบที่ 1 กี่ลิตร

6.5 การลบเศษส่วนที่มีตัวส่วนเท่ากัน

$$\frac{5}{7} - \frac{2}{7} = \square$$

ส่วนที่ระบายสีชมพู $\frac{5}{7}$ และกากบาทแสดงการเอาออก $\frac{2}{7}$

เหลือส่วนที่ระบายสีชมพู $\frac{3}{7}$

ดังนั้น $\frac{5}{7} - \frac{2}{7} = \frac{3}{7}$

6.5 การลบเศษส่วนที่มีตัวส่วนเท่ากัน

หาผลลบ

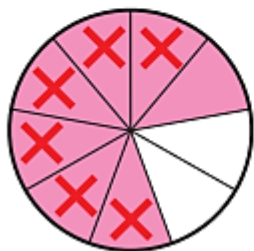
1 $\frac{3}{5} - \frac{1}{5} = \square$

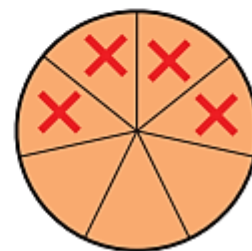
2 $\frac{4}{6} - \frac{2}{6} = \square$

3 $\frac{7}{9} - \frac{6}{9} = \square$

4 $\frac{7}{7} - \frac{4}{7} = \square$

6.5 การลบเศษส่วนที่มีตัวส่วนเท่ากัน

$$\frac{4}{5} - \frac{1}{5} = \square$$

$$\frac{4}{5} - \frac{1}{5} = \frac{4-1}{5}$$

$$= \frac{3}{5}$$

ดังนั้น $\frac{4}{5} - \frac{1}{5} = \frac{3}{5}$

นำตัวเศษมาลบกัน
ตัวส่วนคงเดิม

6.5 การลบเศษส่วนที่มีตัวส่วนเท่ากัน

หาผลลบ

1 $\frac{3}{5} - \frac{2}{5} = \square$

2 $\frac{4}{6} - \frac{3}{6} = \square$

3 $\frac{4}{4} - \frac{1}{4} = \square$

4 $\frac{6}{7} - \frac{2}{7} = \square$

5 $\frac{8}{9} - \frac{3}{9} = \square$

6 $\frac{8}{10} - \frac{5}{10} = \square$

7 $\frac{7}{8} - \frac{6}{8} = \square$

8 $\frac{9}{11} - \frac{6}{11} = \square$

9 $\frac{10}{12} - \frac{4}{12} = \square$

10 $\frac{15}{15} - \frac{10}{15} = \square$

6.6

โจทย์ปัญหาการบวกและโจทย์ปัญหาการ
ลบเศษส่วนที่มีตัวส่วนเท่ากัน (1)

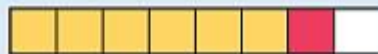
แม่ทำนมเย็นโดยผสมนม $\frac{6}{8}$ ลิตร และน้ำแดง $\frac{1}{8}$ ลิตร แม่ได้นมเย็นกี่ลิตร

โจทย์ถาม แม่ได้นมเย็นกี่ลิตร

โจทย์บอก แม่ทำนมเย็นโดยผสมนม $\frac{6}{8}$ ลิตร และน้ำแดง $\frac{1}{8}$ ลิตร

หาคำตอบได้อย่างไร

นำ $\frac{6}{8}$ บวกกับ $\frac{1}{8}$

6.6 โจทย์ปัญหาการบวกและโจทย์ปัญหาการลบเศษส่วนที่มีตัวส่วนเท่ากัน (1)

ประโยคสัญลักษณ์ $\frac{6}{8} + \frac{1}{8} = \square$

วิธีทำ นม $\frac{6}{8}$ ลิตร

น้ำแดง $\frac{1}{8}$ ลิตร

ได้นมเย็น $\frac{6}{8} + \frac{1}{8} = \frac{7}{8}$ ลิตร

ตอบ แม่ได้นมเย็น $\frac{7}{8}$ ลิตร

$\frac{7}{8}$ เป็นคำตอบที่สมเหตุสมผล เพราะ $\frac{7}{8}$ มากกว่า $\frac{6}{8}$

6.6 โจทย์ปัญหาการบวกและโจทย์ปัญหาการลบเศษส่วนที่มีตัวส่วนเท่ากัน (1)

ป่ามีริบบิ้นยาว 1 เมตร ตัดไปทำดอกไม้ประดิษฐ์ $\frac{7}{10}$ เมตร เหลือริบบิ้นกี่เมตร

โจทย์ถาม เหลือริบบิ้นกี่เมตร

โจทย์บอก ป่ามีริบบิ้นยาว 1 เมตร ตัดไปทำดอกไม้ประดิษฐ์ $\frac{7}{10}$ เมตร

ริบบิ้น 1 เมตร แบ่งเป็น 10 ส่วนเท่า ๆ กัน คือ ริบบิ้น $\frac{10}{10}$ เมตร

หาคำตอบได้อย่างไร

$\frac{10}{10}$ ลบด้วย $\frac{7}{10}$

1 เมตร เท่ากับ $\frac{10}{10}$ เมตร

6.6 โจทย์ปัญหาการบวกและโจทย์ปัญหาการลบเศษส่วนที่มีตัวส่วนเท่ากัน (1)

ประโยคสัญลักษณ์ $\frac{10}{10} - \frac{7}{10} = \square$

วิธีทำ ป่ามีริบบิ้น 1 เมตร หรือ $\frac{10}{10}$ เมตร

ตัดไปทำดอกไม้ประดิษฐ์ $\frac{7}{10}$ เมตร

เหลือริบบิ้น $\frac{10}{10} - \frac{7}{10} = \frac{3}{10}$ เมตร

ตอบ เหลือริบบิ้น $\frac{3}{10}$ เมตร

$\frac{3}{10}$ เป็นคำตอบที่ถูกต้อง เพราะ $\frac{3}{10} + \frac{7}{10} = \frac{10}{10}$ หรือ 1

6.6 โจทย์ปัญหาการบวกและโจทย์ปัญหาการลบเศษส่วนที่มีตัวส่วนเท่ากัน (1)

เขียนประโยคสัญลักษณ์และแสดงวิธีหาคำตอบ

1. ไบบัวช่วยแม่ทำขนมโดยใช้น้ำตาล $\frac{1}{3}$ ถ้วยตวง และแป้ง $\frac{2}{3}$ ถ้วยตวง ไบบัวใช้น้ำตาลและแป้งในการทำขนมก็ถ้วยตวง
2. ออมสินเดินเป็นระยะทาง $\frac{2}{10}$ กิโลเมตร แก้วตาเดินเป็นระยะทาง $\frac{5}{10}$ กิโลเมตร แก้วตาเดินได้ระยะทางมากกว่าอมสินกี่กิโลเมตร
3. ป้าซื้อกระเทียม $\frac{3}{5}$ กิโลกรัม และซื้อหอมแดง $\frac{3}{5}$ กิโลกรัม ป้าซื้อกระเทียม และหอมแดงกี่กิโลกรัม
4. ต้นกล้าซื้อพริกชี้ฟ้าและพริกชี้หนู $\frac{9}{10}$ กิโลกรัม พริกชี้ฟ้า $\frac{5}{10}$ กิโลกรัม ต้นกล้าซื้อพริกชี้หนูกี่กิโลกรัม
5. พ่อซื้อน้ำมันดีเซล 1 ลิตร ใช้ไป $\frac{3}{4}$ ลิตร พ่อเหลือน้ำมันดีเซลกี่ลิตร
6. ระยะทางจากบ้านขุนไปโรงเรียน $\frac{7}{10}$ กิโลเมตร ระยะทางจากบ้านต้นกล้าไปโรงเรียน $\frac{4}{10}$ กิโลเมตร บ้านของขุนหรือบ้านของต้นกล้าอยู่ไกลจาก โรงเรียนมากกว่า และมากกว่ากี่กิโลเมตร

6.7

โจทย์ปัญหาการบวกและโจทย์ปัญหาการลบเศษส่วนที่มีตัวส่วนเท่ากัน (2)

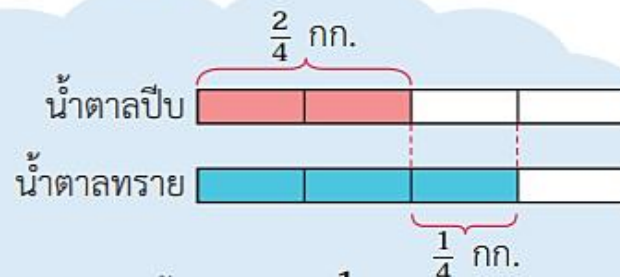
แม่ซื้อน้ำตาลปีบ $\frac{2}{4}$ กิโลกรัม ซื้อน้ำตาลปีบน้อยกว่าน้ำตาลทราย $\frac{1}{4}$ กิโลกรัม
แม่ซื้อน้ำตาลทรายกี่กิโลกรัม

โจทย์ถาม แม่ซื้อน้ำตาลทรายกี่กิโลกรัม

โจทย์บอก แม่ซื้อน้ำตาลปีบ $\frac{2}{4}$ กิโลกรัม ซื้อน้ำตาลปีบน้อยกว่าน้ำตาลทราย $\frac{1}{4}$ กิโลกรัม

หาคำตอบได้อย่างไร

น้ำตาลปีบน้อยกว่าน้ำตาลทราย $\frac{1}{4}$ กก.
แสดงว่าน้ำตาลทรายมากกว่าน้ำตาลปีบ $\frac{1}{4}$ กก.

นำ $\frac{2}{4}$ บวกกับ $\frac{1}{4}$

6.7

โจทย์ปัญหาการบวกและโจทย์ปัญหาการ
ลบเศษส่วนที่มีตัวส่วนเท่ากัน (2)

ประโยคสัญลักษณ์ $\frac{2}{4} + \frac{1}{4} = \square$

วิธีทำ แม่ซื้อน้ำตาลปีบ $\frac{2}{4}$ กิโลกรัม

ซื้อน้ำตาลปีบน้อยกว่าน้ำตาลทราย $\frac{1}{4}$ กิโลกรัม

แม่ซื้อน้ำตาลทราย $\frac{2}{4} + \frac{1}{4} = \frac{3}{4}$ กิโลกรัม

ตอบ แม่ซื้อน้ำตาลทราย $\frac{3}{4}$ กิโลกรัม

$\frac{3}{4}$ เป็นคำตอบที่สมเหตุสมผล เพราะ $\frac{3}{4}$ มากกว่า $\frac{2}{4}$

6.7

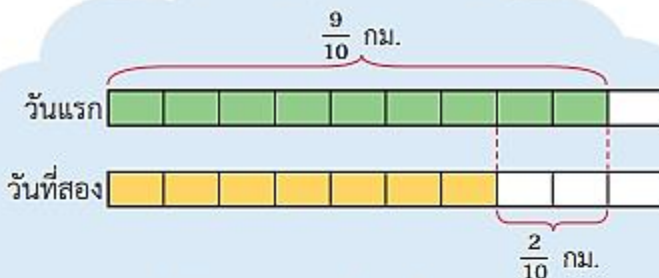
โจทย์ปัญหาการบวกและโจทย์ปัญหาการลบเศษส่วนที่มีตัวส่วนเท่ากัน (2)

วันแรกขุนวิ่งได้ $\frac{9}{10}$ กิโลเมตร วันแรกวิ่งได้มากกว่าวันที่สอง $\frac{2}{10}$ กิโลเมตร
วันที่สองขุนวิ่งได้ระยะทางกี่กิโลเมตร

โจทย์ถาม วันที่สองขุนวิ่งได้ระยะทางกี่กิโลเมตร

โจทย์บอก วันแรกขุนวิ่งได้ $\frac{9}{10}$ กิโลเมตร วันแรกวิ่งได้มากกว่าวันที่สอง $\frac{2}{10}$ กิโลเมตร

หาคำตอบได้อย่างไร

วันแรกวิ่งได้มากกว่าวันที่สอง $\frac{2}{10}$ กม.
แสดงว่า วันที่สองวิ่งได้น้อยกว่าวันแรก $\frac{2}{10}$ กม.

$\frac{9}{10}$ ลบด้วย $\frac{2}{10}$

6.7

โจทย์ปัญหาการบวกและโจทย์ปัญหาการ
ลบเศษส่วนที่มีตัวส่วนเท่ากัน (2)

ประโยคสัญลักษณ์ $\frac{9}{10} - \frac{2}{10} = \square$

วิธีทำ วันแรกขุนวิ่งได้ $\frac{9}{10}$ กิโลเมตร

วันแรกวิ่งได้มากกว่าวันที่สอง $\frac{2}{10}$ กิโลเมตร

วันที่สองขุนวิ่งได้ $\frac{9}{10} - \frac{2}{10} = \frac{7}{10}$ กิโลเมตร

ตอบ วันที่สองขุนวิ่งได้ระยะทาง $\frac{7}{10}$ กิโลเมตร

$\frac{7}{10}$ เป็นคำตอบที่สมเหตุสมผล เพราะ $\frac{7}{10}$ น้อยกว่า $\frac{9}{10}$

6.7

โจทย์ปัญหาการบวกและโจทย์ปัญหาการลบเศษส่วนที่มีตัวส่วนเท่ากัน (2)

เขียนประโยคสัญลักษณ์และแสดงวิธีหาคำตอบ

1. ไม้ท่อนแรกยาว $\frac{7}{8}$ เมตร ไม้ท่อนแรกยาวกว่าไม้ท่อนที่สอง $\frac{1}{8}$ เมตร ไม้ท่อนที่สองยาวกี่เมตร
2. ต้นกล้าเก็บถั่วลิสงได้ $\frac{6}{7}$ ถัง เก็บถั่วแดงได้น้อยกว่าถั่วลิสง $\frac{3}{7}$ ถัง ต้นกล้าเก็บถั่วแดงได้กี่ถัง
3. วันแรกแก้วตาวิ่งออกกำลังกายได้ระยะทาง $\frac{8}{10}$ กิโลเมตร วันแรกวิ่งออกกำลังกายได้ระยะทางน้อยกว่าวันที่สอง $\frac{2}{10}$ กิโลเมตร วันที่สอง แก้วตาวิ่งออกกำลังกายได้ระยะทางกี่กิโลเมตร
4. ป่ามีน้ำตะไคร้ $\frac{7}{20}$ ลิตร มีน้ำอัญชันมากกว่าน้ำตะไคร้ $\frac{9}{20}$ ลิตร ป่ามีน้ำอัญชันกี่ลิตร
5. แม่ทำขนมใช้น้ำตาลทราย $\frac{5}{10}$ กิโลกรัม ใช้น้ำตาลทรายน้อยกว่าแป้ง $\frac{3}{10}$ กิโลกรัม

แม่ใช้แป้งทำขนมกี่กิโลกรัม

